

Διαδικασία Ευρωπαϊκής Διαταγής Δέσμευσης Λογαριασμού - ένα χρήσιμο εργαλείο για τους πιστωτές ή ένα βήμα αδιαμφισβήτητο κατά των οφειλετών;



Της Άντρης Αντωνίου*

Στις 15 Μαΐου 2014, θεσπίστηκε ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός 655/2014, ο οποίος θα τεθεί σε εφαρμογή από τις 18 Ιανουαρίου του 2017, αναφορικά με τη θέσπιση μιας διαδικασίας Ευρωπαϊκής Διαταγής Δέσμευσης Λογαριασμού (ΕΔΔΛ), που θα επιτρέπει σε έναν πιστωτή να παγοποιήσει τους τραπεζικούς λογαριασμούς ενός οφειλέτη σε οποιοδήποτε μέρος της ΕΕ, με εξαίρεση τη Δανία και το Ηνωμένο Βασίλειο που επέλεξαν να μην την υιοθετήσουν.

Ο σκοπός του κανονισμού είναι η υιοθέτηση ενός νομικού μηχανισμού που θα καθιερώσει μια νέα διαδικασία η οποία θα επιτρέπει, σε διασυννοριακές περιπτώσεις, τη δέσμευση, με αποτελεσματικό και γρήγορο τρόπο, των κεφαλαίων που τηρούνται σε τραπεζικούς λογαριασμούς, αποφεύγοντας έτσι την ανάγκη προσφυγής σε εθνικά μέτρα προστασίας τα οποία μπορεί να αποδειχθούν περίπλοκα και χρονοβόρα.

Πότε θα εφαρμόζεται ο κανονισμός;

Ο κανονισμός εφαρμόζεται μόνο σε διασυννοριακές περιπτώσεις, όπου οι τραπεζικοί λογαριασμοί του οφειλέτη βρίσκονται σε διαφορετικά κράτη μέλη της ΕΕ, από την χώρα στην οποία υποβλήθηκε η αίτηση ή την χώρα στην οποία κατοικεί ο αιτητής.

Ο κανονισμός δεν θα εφαρμόζεται για τη δέσμευση των λογαριασμών που διατηρεί ο οφειλέτης στο κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση, ούτε εάν οι πιστωτές κατοικούν επίσης στο εν λόγω κράτος μέλος, σε μια τέτοια περίπτωση, ο πιστωτής θα πρέπει να υποβάλει μια αίτηση για Διαταγή Δέσμευσης σε σχέση με τους λογαριασμούς που τηρούνται σε άλλα κράτη μέλη και μια δεύτερη αίτηση για εθνικά μέτρα.

Μια ΕΔΔΛ θα είναι διαθέσιμη για τους ενάγοντες, τόσο πριν όσο και μετά την απόφαση, αλλά δεν θα ισχύει όταν έχουν κινηθεί διαδικασίες αφερεγγυότητας εναντίον του οφειλέτη.

Όταν ένας πιστωτής υποβάλει αίτηση για Διαταγή Δέσμευσης πριν από την έκδοση απόφασης, το Δικαστήριο στο οποίο έχει υποβληθεί η αίτηση, πρέπει να ικανοποιηθεί βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε ο αιτητής, ότι είναι πιθανό να επιτύχει η αγωγή του έναντι του οφειλέτη.

Περαιτέρω, σε όλες τις περιπτώσεις, ο αιτητής, ακόμη και όταν έχει ήδη εξασφαλίσει δικαστική απόφαση, θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει ότι η απαίτησή του χρήζει ανάγκης επείγουσας δικαστικής προστασίας και ότι χωρίς την ΕΔΔΛ, η επιβολή των υφιστάμενων ή μελλοντικών αποφάσεων ίσως παρεμποδιστεί, λόγω έκδηλου κινδύνου, μέχρι ο πιστωτής να είναι σε θέση να επιβάλει την υφιστάμενη ή μελλοντική εκτέλεση της απόφασης, ο οφειλέτης θα μπορούσε να αποξενώσει και/ή να αποκρύψει και/ή να διαθέσει τα περιουσιακά του στοιχεία, χαμηλότερα από την πραγματική τους αξία. Θα εναπόκειται στα Δικαστήρια να αξιολογούν τα αποδεικτικά στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον πιστωτή, προκειμένου να υποστηρίξει την ύπαρξη ενός τέτοιου κινδύνου.

Οι αιτήσεις για ΕΔΔΛ γίνονται άνευ προειδοποίησης (ex - parte) και ο οφειλέτης δεν πρόκειται να ακουστεί πριν από τη λήψη της ΕΔΔΛ.

Δικλείδες Ασφαλείας

Υπό το φως του γεγονότος ότι η ΕΔΔΛ δίνεται χωρίς να δοθεί στον οφειλέτη οποιαδήποτε ειδοποίηση, ο κανονισμός προβλέπει δικλείδες ασφαλείας ως ένα τρόπο για να αποτραπεί η κατάχρηση της απόφασης.

Οι δικλείδες ασφαλείας περιλαμβάνουν την υποχρέωση του πιστωτή να παρέχει εγγύηση, σε ορισμένες περιπτώσεις, ότι θα είναι σε θέση να αποζημιώσει τον οφειλέτη μεταγενέστερα για ζημιά που προκλήθηκε στον τελευταίο από την ΕΔΔΛ λόγω υπαιτιότητας του πιστωτή.

Το Δικαστήριο θα έχει τη διακριτική ευχέρεια να καθορίζει το επαρκές ποσό της εγγύησης για την αποτροπή της κατάχρησης του Διατάγματος, όμως, όταν η αίτηση για ΕΔΔΛ γίνεται πριν ο πιστωτής λάβει απόφαση, η παροχή εγγύησης θα πρέπει να αποτελεί κανόνα, διαφορετικά θα εναπόκειται στην κρίση του Δικαστηρίου αν θα ζητήσει τέτοια.

Απόκτηση πληροφοριών λογαριασμών του οφειλέτη

Σε περίπτωση που ο πιστωτής έχει λάβει απόφαση κατά του οφειλέτη, αλλά δεν γνωρίζει το όνομα /διεύθυνση ή τα στοιχεία του λογαριασμού του οφειλέτη μπορεί να ζητήσει, στην αίτησή του για Διαταγή Δέσμευσης, η αρμόδια αρχή πληροφόρησης του κράτους μέλους της εκτέλεσης της απόφασης, να συγκεντρώσει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες, προκειμένου να επιτραπεί να εντοπιστούν οι τραπεζικοί και άλλοι λογαριασμοί του οφειλέτη.

Η ανωτέρω αίτηση μπορεί επίσης να γίνει όταν ο πιστωτής έχει λάβει απόφαση η οποία δεν είναι ακόμη εκτελεστέα, στις περιπτώσεις όπου το προς δέσμευση ποσό είναι σημαντικό για τις περιστάσεις και ο πιστωτής έχει καταχωρήσει στο Δικαστήριο επαρκείς αποδείξεις ότι υπάρχει άμεση ανάγκη για την παροχή πληροφοριών του λογαριασμού, καθώς χωρίς αυτές, υπάρχει ο κίνδυνος ότι η μεταγενέστερη εκτέλεση της απαίτησης του πιστωτή ενδέχεται να τεθεί σε κίνδυνο. Για αιτήσεις προ της απόφασης για ΕΔΔΛ, οι αιτούντες θα πρέπει να παρέχουν στοιχεία των τραπεζικών λογαριασμών.

Προθεσμία για τα Δικαστήρια να αποφασίσουν εάν πρέπει να εκδώσουν ΕΔΔΛ

Ο κανονισμός ορίζει αυστηρά χρονικά όρια εντός των οποίων τα Δικαστήρια θα πρέπει να αποφασίσουν αν θα εκδώσουν ΕΔΔΛ. Το Δικαστήριο πρέπει να εκδώσει την απόφασή του εντός 10 εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, ωστόσο, σε περίπτωση που ο πιστωτής έχει ήδη λάβει απόφαση, το Δικαστήριο οφείλει να εκδώσει την απόφασή του εντός 5 εργάσιμων ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Υπάρχει, ωστόσο, διάταξη που επιτρέπει να παραταθούν οι προθεσμίες για συγκεκριμένους σκοπούς, όπως για παράδειγμα, όταν ο πιστωτής πρέπει να παρέχει εγγύηση ή όταν το Δικαστήριο αποφασίσει ότι είναι απαραίτητη η ακρόαση του πιστωτή.

Για τους πιστωτές ο παρών κανονισμός, θα είναι φυσικά, μια ευχάριστη εξέλιξη, ένας γρήγορος τρόπος για να διασφαλίσουν ότι τα κεφάλαια που τηρούνται σε λογαριασμούς σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ θα είναι διαθέσιμα, προκειμένου να εκτελεστεί η απόφαση, είτε πριν είτε μετά την αίτηση για ΕΔΔΛ, ωστόσο, υπάρχει ο κίνδυνος κατάχρησης του κανονισμού και πιθανής αδικίας εξ βάρος των οφειλετών. Οι λογαριασμοί των οφειλετών θα παγοποιηθούν και οι επιχειρήσεις τους θα παραλύσουν οικονομικά, χωρίς να τους δοθεί η ευκαιρία να ακουστούν από το Δικαστήριο.

**Η Άντρη Αντωνίου είναι Δικηγόρος (Solicitor of the Senior Courts of England and Wales), Αδειούχος Σύμβουλος Αφερεγγυότητας και Διευθύντρια στη CRI Group www.crigroup.com.cy εταιρεία που ειδικεύεται σε όλες τις πτυχές της Εταιρικής Αφερεγγυότητας Ανασυγκρότησης και Αναδιοργάνωσης.*
